

Sverige i historien: Andra världskriget Neutral till varje pris?

Filmfakta

Ämne: Historia

Ålder: Från 13 år (H, Gy)

Speltid: 19 minuter

Svenskt tal

Produktion: Medieinstitutet i samarbete med Kunskapsmedia AB

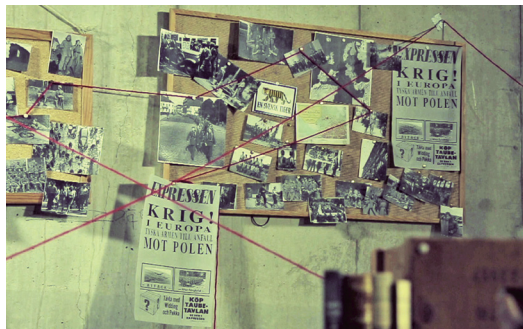
Syfte/strävansmål

- Att lära sig om hur Sverige agerade under andra världskriget och öppna för diskussion kring hur neutralt Sverige egentligen var.
- Att skapa underlag för en diskussion kring hur Sveriges flyktingpolitik bedrevs under andra världskriget och hur den ser ut idag.

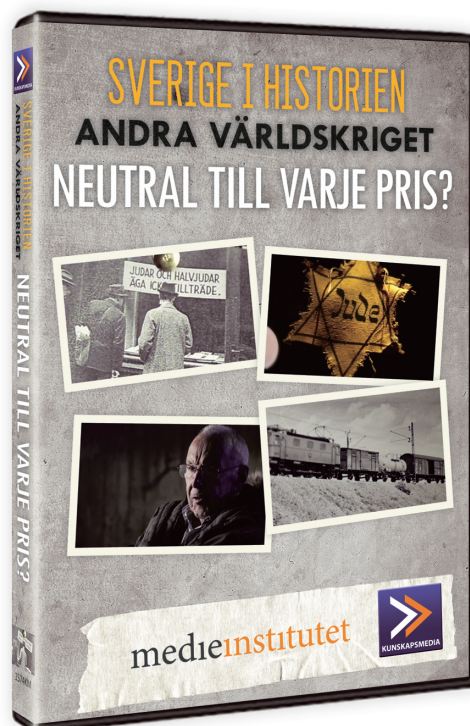
Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Historia (högstadiet)

- De båda världskrigen, deras orsaker och följder. Förtryck, folkfördrivningar och folkmord. Förintelsen och Gulag.
- Hur historia kan användas för att förstå hur den tid som människor lever i påverkar deras villkor och värderingar.

Produktion: © Medieinstitutet i samarbete med Kunskapsmedia AB, Sverige
© Kunskapsmedia MMXIV
Filmnr: 1574KM

Filmens innehåll

När man pratar om Sveriges roll under andra världskriget brukar man säga att Sverige var ett neutralt land, som mot krigets slut hjälpte flyktingar och judar. Men är det verkligen hela bilden?

Den här filmen visar med historiska arkivbilder, intervjuer och grafik hur Sverige egentligen agerade under det andra världskriget. Var vi så neutrala som många tror?

Filmens kapitel:

- Kapitel 1: Kriget bryter ut
- Kapitel 2: Efter första världskriget
- Kapitel 3: Svensk neutralitet & järnmalm
- Kapitel 4: Flyktingpolitik & censur
- Kapitel 5: Har Sverige någon skuld?

Sverige i historien: Andra världskriget

Neutral till varje pris?

Diskussionsfrågor

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren.

Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar.

Frågorna nedan är indelade enligt filmens kapitel.

Kapitel 1: Kriget bryter ut

- När bröt andra världskriget ut?
- Varför ville dåvarande statsministern att Sverige skulle hållas utanför kriget?

Kapitel 2: Efter första världskriget

- Hur var Tysklands situation efter första världskriget?
- Vad innebar det att vara "tyskvänlig" i Sverige?
- Varför hade Tyskland ett stort inflytande över Sverige?

Kapitel 3: Svensk neutralitet & järnmalm

- Vilka regler ska man följa som neutralt land?
- Vilka affärer gjorde Sverige med Tyskland och de allierade?
- Varför var Tyskland beroende av Sverige?
- Varför ville Sverige exportera till Tyskland?
- Varför blev inte Sverige angripet av tyskarna?
- Vad transporterade Tyskland genom Sverige förutom järnmalm?

Kapitel 4: Flyktingpolitik & censur

- Varför ville Sverige först inte släppa in tyska judar på flykt?
- Varför började tyska myndigheter att stämpla röda J:n i judars pass?
- Vad innebar censuren under andra världskriget?
- Vad hände när svenskarna fick reda på att norrmän och danskar skickades till koncentrationsläger?
- Hur mycket visste svenskarna om förintelsen?
- Vad visste den svenska regeringen om förintelsen?
- Vad gjorde de vita bussarna?

- Vad vet du om Raoul Wallenberg och Folke Bernadotte?
- När förstod man i Sverige hur fruktansvärda koncentrationslägren var?
- Hur reagerade Sverige när det började gå sämre för Tyskland i kriget?

Kapitel 5: Har Sverige någon skuld?

- Vad kan Sverige ha för skuld efter det försprång vi fick genom att vara neutrala under andra världskriget?
- Vilken roll tror du att Sverige skulle ta om ett nytt krig skulle bryta ut i Europa i morgon?

Efter filmen

- Vad tyckte du om filmen?
- Vad lärde du dig av filmen?

Uppgifter

- **Uppgift:** Dela upp klassen i mindre grupper. Varje grupp hittar på eller väljer ett tema (nedan) att arbeta kring och fördjupa sig i.

Exempel på tema kan vara:

- Sveriges roll under första världskriget
- Sveriges relation till Tyskland under andra världskriget
- Nazister i Sverige under andra världskriget
- Raoul Wallenberg
- Folke Bernadotte

Leta information på internet, i böcker och i tidskrifter. Presentera arbetet som webbsida, film eller som en vägg/serietidning.

